

[Mose Hansen.]

den enkelte landmand meget lydhør, hvis der kan gives oplysninger om nye rentable produktionsgrene, det være sig en stor eller en mindre produktion; selv en mindre aflastning af de traditionelle vareområder hilses velkommen. Jeg bemærkede, at det ærede medlem hr. Morten Lange var inde på betragtninger af denne art. Jeg vil være meget taknemlig for at modtage oplysninger om, hvilke nye produktioner der er tænkt på. Jeg skal love, at jeg vil være villig til at gå over til dem, hvis det ærede medlem kan nævne noget af betydning.

Der er i denne tid en tilbøjelighed til at betragte landbruget som et tilbagegangs-erhverv, idet landbruget må støttes og det på en måde, som er åbenbar for alle, samtidig med at vi har en stadig stigende industrieksport. Mange gør sig nu den tanke, om det ikke ville være bedre at fremskynde afgang fra landbruget og lægge hovedvægten på industrieksporten. Det er givet, at det gælder om at fremme den industrielle udvikling, men man skal være varsom med i en øjeblikkelig stemning eller en for et erhverv gunstig position at reducere et andet hovederhvervs betydning. Jeg vil i denne forbindelse gerne minde om, hvad den højttærede udenrigsminister bemærkede under markedsdebatten; det står i Folketingsstidende 1960-61 sp. 4820:

„... blot en halvering af vor milliard-eksport vil være næsten en katastrofe; ja, blot hvis en fjerdedel falder væk, vil vi være alvorligt ramt, og det vil ramme ikke alene dansk landbrug, men hele det danske samfund, den danske industri, der ikke vil kunne skaffe sig valuta, kapital, til udvidelse, til sin produktion og beskæftigelse. Det vil gå ud over de danske arbejdere.“

Dette understreger, hvor forsigtig man skal være. Det gælder om at se på alle erhverv som et hele, der nyder godt af vekselvirkningen erhvervene imellem. En faldende landbrugsproduktion og mindre

eksport vil før eller senere betyde mindre valutaindtjening og dermed vanskeligheder med at skaffe råstoffer til industrien, og det vil før eller senere betyde ende på den gode beskæftigelse. Er denne bevægelse først sat i gang, vil den have selvforstærkende kræfter.

Jeg må ud fra det, jeg her har sagt, mene, at det vil være rigtigt at støtte landbruget under de forhåndenværende forhold, idet vi ikke kender de fremtidige afsætningsforhold under fællesmarkedet, ej heller under den højnelse af levedoden i u-landene, der skal finde sin løsning i fremtiden.

Jeg vil derfor advare imod den i vide kredse herskende opfattelse, at landbruget kun er en klods om benet på samfundet og ingen betydning har. Det må slås fast, at landbruget er Danmarks største valuta-skabende erhverv og nødvendigvis må være det endnu i en længere årrække. De kredse, der er af den opfattelse, at landbruget er et tilbagestående erhverv, som det ikke kan betale sig at hjælpe i en økonomisk vanskelig, forhåbentlig kort periode, kunne jeg unde at opleve den anskuesunderservisning, det ville være, hvis landbruget ikke fremskaffede valuta. Det ville da være nødvendigt med en nedskæring af forbruget langt ud over, hvad en indførelse af omsætningsafgiften tilsigter.

De bemærkninger, jeg har fremsat om landbrugets forhold, er ikke fremsat for at grave grøfterne dybere mellem landbruget og andre erhverv, men for at føre et forsvar for landbruget, idet jeg er af den opfattelse, at ingen af erhvervene kan stå alene, og ingen kan undvære den anden. Også ud fra dette sidste må mit partis syn på de foreliggende lovforslag ses.

Jeg skal herefter fremsætte mine synspunkter om den foreslåede lovgivning. Forslag til lov om en kornordning for høståret 1962-63 må ses på baggrund af det i 1961 indgåede forlig. Set i forhold til kornloven for 1961-62 mener jeg at det nu foreslåede er en forbedring, idet der nu foretages en forhøjelse af foderkornsprisen med måned-